

סיום שנת חונכות ופרידה

הצעות לפעילויות

חלק א:

תוכנית פעילויות מוצעת בנושא הפרידה מחניכי שח"ף בני הגיל הרך

(ילדי גן-א'-ב')

הכינה: יעל בורוביצקי (מורה מוסמכת בכירה לגיל הרך: גן-א'-ב', בוגרת חפ"ן)

מטרת העל של התוכנית היא לאפשר תהליך עיבוד של הרגשות (עצב, כעס- גלוי או סמוי, חרדה, רגשות קבלה וסיפוק) והמחשבות המתלווים לפרידה ולאפשר את ביטויים בסביבה בטוחה ומקבלת.

מטרת התוכנית היא גם לאפשר התבוננות בתהליכים שהתרחשו בחניכים (וגם בחונכים) במהלך פעילות החונכות לאורך השנה- בתחום הלימודי- חברתי- רגשי: זהו תהליך המשקיף לאחור ומברר קשיים, הצלחות ואת אופני ההתמודדות עמם. בתהליך זה יתאפשר לחניכים לארגן לעצמם בסביבה תומכת מעין 'ארגז כלים' בו יוכלו להיעזר בהמשך הדרך- תהליך זה ידגיש את היכולות של החניכים לנהל התמודדויות לבדם- מורשת ותולדה של הליווי בחונכות החותר לעמידתם העצמאית של החניכים בתחום הלימודי- חברתי (והתנהגותי)- רגשי. כל אלו במטרה שתהליך פרידה מסודר ו'מעובד' ידגיש תחושות נעימות מן הקשר חונך- חניך, תוך תחושות השלמה ורווחה.

החונכים יובילו את התהליך באמצעות שאלות מנחות כאשר הפעילויות המוצעות בתוכנית זו ישמשו עזרים בתהליך. בתהליך מנחה שכזה נשענת עיקר העבודה על כישורים שפתיים הנחוצים כל כך לילדי שח"ף בני הגיל הרך- המשולבים במסגרות חינוכיות יהודיות. המטרה היא שחניכי שח"ף העוברים תוכנית זו יחוו עצמם כבני אדם מרגישים ומביעים, על אף קשיי השפה- כאשר תהליך זה מאמן גם את השימוש בה כשלעצמו.

כבתוכניות קודמות, גם בתוכנית זו יושם דגש על שילוב מגוון המיומנויות הנדרשות מבני הגיל הרך בכל פעילות (שילוב מיומנויות קוגניטיביות, מוטוריות, רגשיות- חברתיות, לימודיות).

בהצלחה ופרידה קלה לכולנו!

פעילות מס. 1: מדרגי חרדה

מילות הקדמה:

פעמים רבות מלווה תהליך הפרידה בתחושות חרדה בחניכים. במקרים רבים נגלה כי ישנם רגשות נוספים העולים טרם תחושת החרדה עצמה. פעילות זו מטרתה לזהות ולמפות את הרגשות העולים סביב רגש החרדה. כך יוכלו החניכים להכיר טוב יותר את המתרחש בתוכם ולבסוף לשלוט טוב יותר בתהליך הרגשי שהם חווים. ניתן לבנות מפה עבור קשת רגשות גם אם אין חוויית חרדה.

רציונל:

לזהות ולמפות את הרגשות העולים סביב רגש החרדה. לאפשר שיח רגשי סביבם.

מטרות נוספות:

1. שימוש במיומנויות מוטוריקה עדינה: משימות גזירה, הדבקה (צביעה)
2. שימוש ותרגול כישורי שפה.
3. שימוש במושגי יסוד: התמצאות במרחב: מעל, מתחת, לפני, אחרי.

חומרים:

הדף: ' רגשות שאני חש כשנפרדים'

דף חלק (אפשרי גם דף צבעוני)

מספריים

דבק

צבעים

עפרון או טוש לכתיבה.

בכל הפעילויות ניתן להשתמש בדף: ' היגדים רגשיים- פרידה'

אופן פעילות:

עוברים ביחד על המרגישונים (פרצופים המביעים רגשות). מפענחים את הרגשות שמביע כל אחד מהם, החונך ינחה את החניך לתמלל כל אחד מהם. החניך יבחר דף חלק- ניתן לתת חשיבות לצבע הדף כמשקף רגשות פרידה ולאפשר לחניך לתמלל את בחירתו. החניך- בעזרת החונך, ינסח כותרת מתאימה למפה המתהווה וזו תיכתב בראש הדף- אם החניך מסוגל- יכתוב בכוחות עצמו. אפשר לנסח כותרת בתום בניית המפה- אז המידע על תוכן הדף והתהליך הרגשי שהוא מייצג- רב ומדויק יותר. החונך יבקש מן החניך לבחור מן הדף את האובייקט הראשון שמשקף את הרגשתו ביחס לפרידה המתקרבת. אם קשה- אפשר תחילה לבחור אובייקט המתאר את מה שחש החניך עתה- בזמן זה, ומשם להתקדם. החניך יגזור אותו וידביק אותו על הדף החלק. ניתן לעטר בצבע מסביב לאובייקט ולתאר את משמעותו עבור החניך. החניך יתמלל את בחירתו. החונך והחניך

ינסחו יחדיו תיאור מתאים לאובייקט שהודבק על מנת לכתוב אותו בסמוך לו, על הדף. אח"כ ינחה החונך את החניך לבחור אובייקט נוסף: "ומה קורה לאחר שאתה חש...?". ייבחר אובייקט מתאים מדף המרגישונים ותעשה סביבו עבודה כנ"ל, עד להשלמת המפה הרגשית. ייעשה שימוש במושגי התמצאות במרחב: "היכן נדביק את רגש ה-...: מעל או מתחת לרש ה-...?"

פעילות מס. 2 : דברים שעשינו ביחד במהלך השנה- ואיך הרגשתי כשעינו אותם?

רציונל:

להיזכר ביחד במכלול הפעילויות שנעשו במהלך השנה ולהעלות את הרגשות שהם עוררו בחניך.

מטרות נוספות:

1. שימוש במיומנויות מוטוריקה עדינה: משימות גזירה, הדבקה (צביעה)
2. שימוש ותרגול כישורי שפה.
3. שימוש במושגי יסוד: התמצאות במרחב: מעל, מתחת, לפני, אחרי.

חומרים:

הדף: ' דברים שעשינו ביחד במהלך השנה'
הדף: ' רגשות שהרגשתי בעבודה במהלך השנה'
דף חלק (אפשרי גם דף צבעוני)
מספריים
דבק
צבעים
עפרון או טוש לכתיבה.

אופן עבודה:

עוברים ביחד על הדף: ' דברים שעשינו ביחד במהלך השנה'- בודקים עם התמונות שבו מתאימות או מעודדות העלאת זיכרונות הקשורים בעבודה המשותפת במהלך השנה. עבור כל תחום עשייה הוכנסו לדף מגוון תמונות על מנת לאפשר תיאור ציורי מדוייק ככל שניתן- המשתקף בבחירותיו של החניך. מדפדפים בתיק עבודות – אם יש- תוצרי העבודה שנאספו במהלך השנה. ניתן להוסיף ציורים אישיים המתארים את הפעילויות השונות. החונך יוכל לצלם מראש דפי עבודה אופייניים לעבודה, דפים יוצאי דופן, להביא עמו ספרי קריאה שנעשה בהם שימוש במהלך השנה. מנסחים ביחד, על דף חלק – כותרת מתאימה (אפשר כאמור לנסח כותרת גם בתום העבודה). ממקמים על הדף בהדבקה ובציור- תמונות המתארות את הפעילויות שנסקרו. רצוי לתת חשיבות למיקום בזמן שיש לכל פעילות- מה נעשה קודם ומה אח"כ (שימוש במושגים- לפני, אחרי). התייחסות לציר הזמן, תאפשר תהליך של התבוננות התפתחותית והתרשמות מהתקדמות לימודית- רגשית חברתית שחוה החניך עם התקדמות השנה. מתבוננים יחד בדף ' רגשות שהרגשתי בעבודה במהלך השנה' ובודקים אילו אובייקטים בהם מתאימים לתיאור הרגשות שחוה החניך ביחס לכל

שלב בעשייה שחווה במהלך השנה. אפשר להוסיף בציור רגשות שאינם מופיעים בדף. ממקמים אותם בסמוך לפעילות המתאימה שהודבקה קודם לכן על הדף. החניך יתמלל את רגשותיו ביחס לכל פעילות שהוזכרה על הדף. ליד כל צמד אובייקטים שכזה (פעילות- רגש), ינסחו ביחד- החונך והחניך כיתוב מתאים. מהתבוננות במפה שכזו ניתן לברר קשיים, כישלונות, אכזבות, התמודדויות, יכולות והצלחות, רגשות קבלה וסיפוק- וכל אלו ביחס לצעדים מוחשיים שנעשו. כך החניך לומד רבות על עצמו: ארגז הכלים שלרשותו הולך ומתהווה... ניתן להכין גם תפריט לפעילויות שירצה החניך לעסוק בהם בשנה הבאה כמין צפייה נעימה להמשך דרך משותפת, תוך שימוש בדף: ' דְּבָרִים שְׁאֶרְצֶה לַעֲשׂוֹת בַּשָּׁנָה הַבָּאָה'.

פעילות מס. 3: סימנים בדרך: עליות וירידות

רציונל:

לברר תהליך חווייתי של קשיים ויכולות- הישגים וכישלונות במהלך השנה.

מטרות נוספות:

1. שימוש במיומנויות מוטוריקה עדינה: משימות גזירה, הדבקה (צביעה)
2. שימוש ותרגול כישורי שפה.
3. שימוש במושגי יסוד: התמצאות במרחב: מעל, מתחת, לפני, אחרי, ליד.

חומרים:

הדף: ' דְּבָרִים שְׁעָשִׂינוּ בְּיַחַד בְּמֵהֶלֶךְ הַשָּׁנָה'
הדף: ' עֲקֻבוֹת רְגָלַיִם- סִימָנִים לְהֵלִיכָה בְּדֶרֶךְ'
הדף: ' עֲלִיּוֹת וְיִרְדוֹת בְּדֶרֶךְ'
דף חלק (אפשרי גם דף צבעוני)
מספרים
דבק
צבעים
עפרון או טוש לכתובה.

אופן עבודה:

משתמשים בדף ' עֲקֻבוֹת רְגָלַיִם- סִימָנִים לְהֵלִיכָה בְּדֶרֶךְ' כדי לתאר מסלול הליכה שבו צעדנו במשותף במהלך השנה (ניתן לעשות זאת גם ביחס לביה"ס/ גן הילדים). החניך יוכל לבחור את כיוון ההליכה- אופקי או אנכי, ולתאר את משמעות הבחירה. משלבים בו אובייקטים נבחרים מן הדף: ' דְּבָרִים שְׁעָשִׂינוּ בְּיַחַד בְּמֵהֶלֶךְ הַשָּׁנָה'- אלו ישקפו תחנות משמעותיות עבור החניך במהלך השנה. לצידם ניתן לשלב תמונות מתוך הדף: ' עֲלִיּוֹת וְיִרְדוֹת בְּדֶרֶךְ'- ולתאר באמצעותן בצורות שונות- חוויות של הצלחות והישגים, קשיים וכישלונות שנחוו במהלך הדרך: גלישה חלקה או מזוגגת במורדות, עליה בסולמות ולאחריהן גלישה מטה (מגלשות וסולמות) כיבושי פסגות לאחר

טיפוס בהרים וכו'. החניך יתמלל את בחירותיו ורגשותיו ואלו יכתבו במקומות המתאימים על הדף.

פעילות מס. 4: ארגז כלים להמשך הדרך

מילות הקדמה:

עיון מעמיק משותף בתוצרי פעילויות 1-3 מאפשר למידה על יכולות או כלים שהשתמש בהם החניך במהלך העשייה בשנה שחלפה, בד"כ כדי לפתור בעיה או התמודדות בה נתקל במהלך הפעילות. ניסוח תובנות אלו לכלל מילים וציורים הברורים לחניך, יהווה מעין צידה לדרך, או ארגז כלים- אשר ישמש אותו להמשך הדרך כאדם עצמאי האחראי לבחירותיו ויכול להתמודדויות שיפגוש בדרכו.

רצינול:

המחשת הכלים שרכש החניך להתמודדויות שיפגוש בעתיד הדומות לאלו שחוה בפעילויות המשותפות.

מטרות נוספות:

1. שימוש במיומנויות מוטוריקה עדינה: משימות גזירה, הדבקה (צביעה)
2. שימוש ותרגול כישורי שפה.

חומרים:

דפים חלקים

צבעים שונים (טושים, צבעי גיר שמן, צבעי עיפרון)

קופסא (קופסאת נעליים או כל קופסא אחרת) / שקיק אורגנזה

עיתונים צבעוניים

מדבקות לעיטור

אופן עבודה:

תוך עיון בתוצרי הפעילויות הקודמות בתוכנית זו, ינסחו החניך והחונך יחדיו- בכתב ובציוור, תובנות- דברים שלמד החניך על עצמו וירצה לקחת עימו להמשך הדרך. החניך והחונך יכינו כלי קיבול לתוכן יכניסו את התובנות שניסחו-, אם בצורת קופסא או בצורת שקיק. ניתן לקשט בציורים, מדבקות, תמונות מעיתונים צבעוניים.

פעילות מס. 5 : ברכות הזדיות לפני פרידה

רציונל:

לאפשר לחניך והן לחונך לאחל זה לזה דברים לקראת היציאה לדרכם הנפרדת. לאפשר לכל אחד מהם לשקף את הדברים היפים שלמדו זה מזה.

מטרות נוספות:

1. שימוש במיומנויות מוטוריקה עדינה : משימות גזירה, הדבקה (צביעה)
2. שימוש ותרגול כישורי שפה.

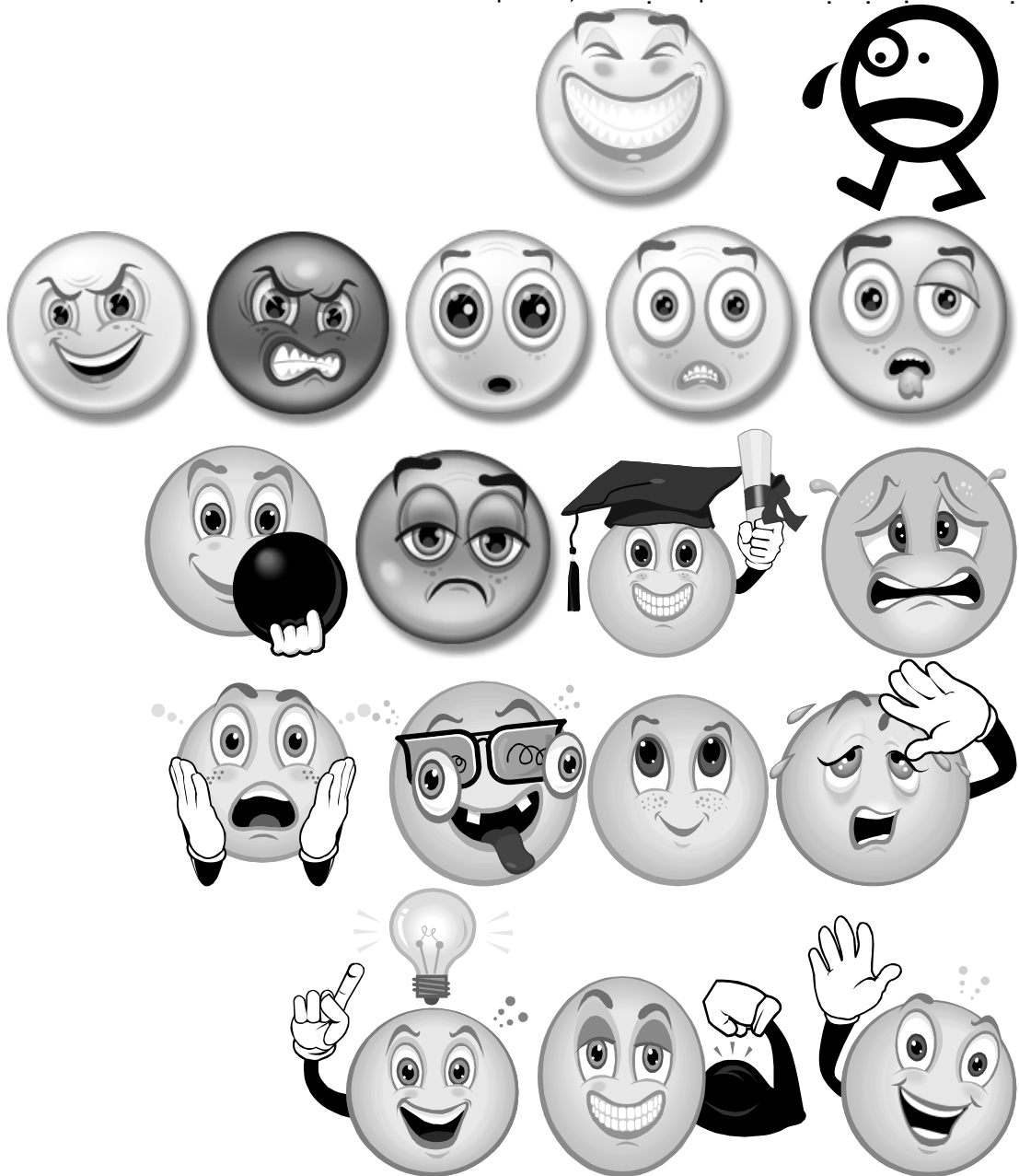
חומרים

דפים צבעוניים
בריסטולים צבעוניים
צבעים שונים
מדבקות
עיתונים צבעוניים

אופן עבודה:

מנהלים שיח על הדברים שרוצים לומר זה לזה לקראת פרידה : דברים שלמדנו זה מזה :
החניך מבהיר לעצמו בשיח זה את הדברים שרוצה לקחת עימו מהחונך- מה הוריש לו החונך
להמשך. לא פחות חשובים מכך- אלו הדברים שלמד על עצמו החונך מחניכו : גם אז לומד על
עצמו החניך- הכישורים הרגשיים- חברתיים שבהם השתמש (באופן מודע פחות) והגיב החניך
לחונך... הדברים היפים שהוציא החניך מחונכו בתגובה אליו.
החניך והחונך יביעו את תוצרי שיח זה בכתב ובציוור בכרטיסי ברכה מקוריים והדדיים שיכינו
זה לזה.

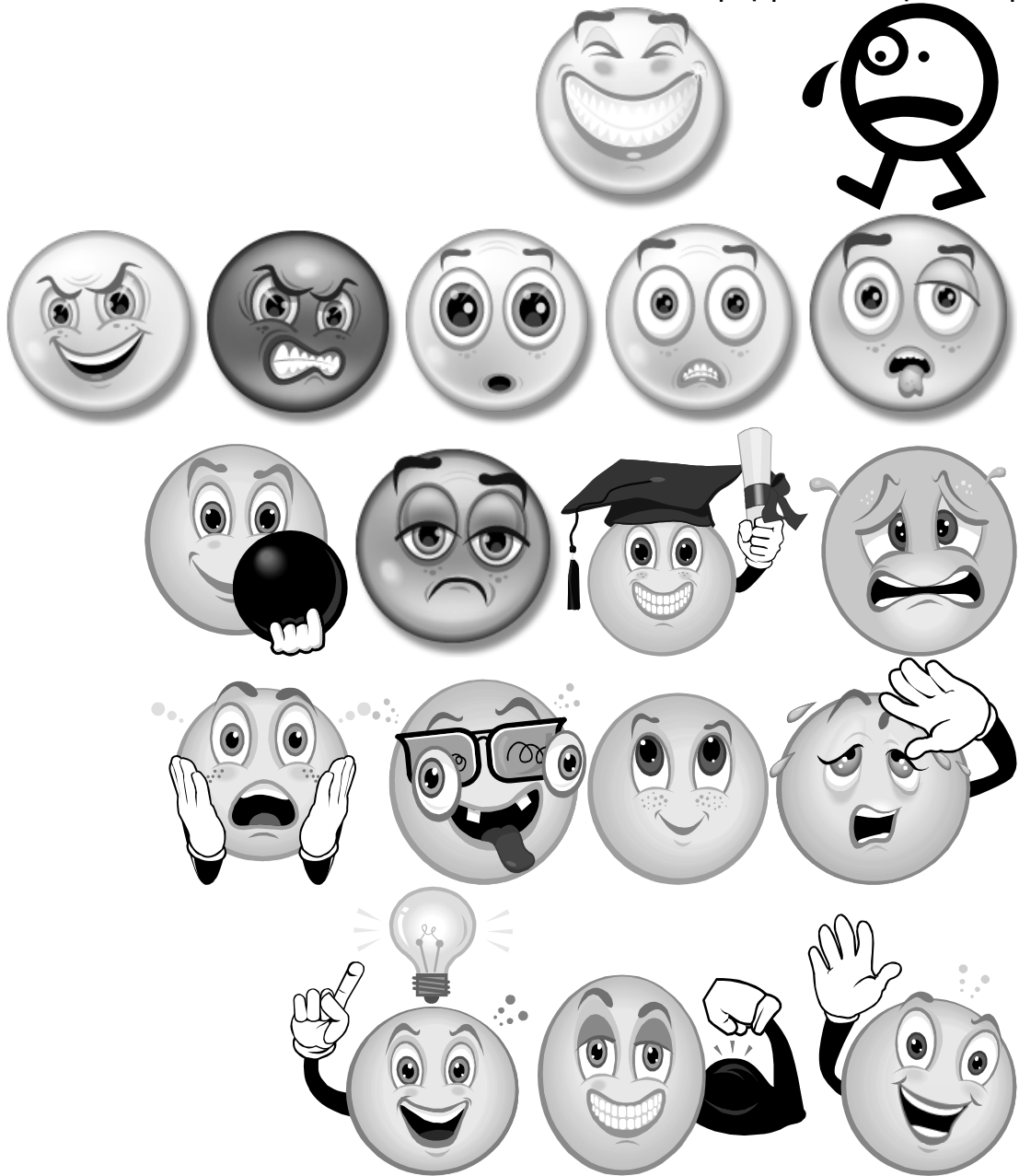
רגשות שהרגשתי בעבודה במהלך השנה

דברים שעשינו ביחד במהלך השנה

רגשות שאני חש בפגורים

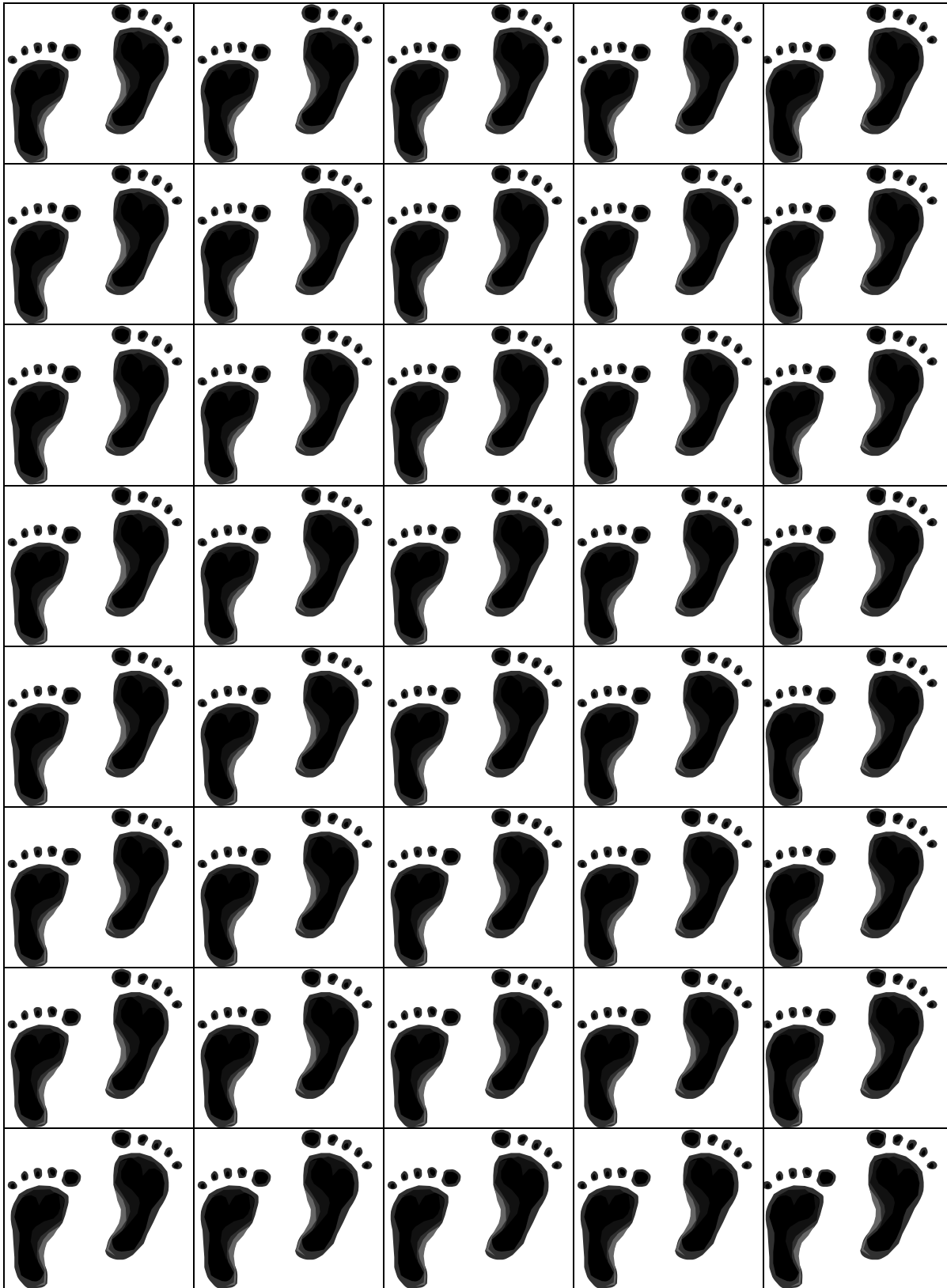
דברים שארצה לעשות בשנה הבאה

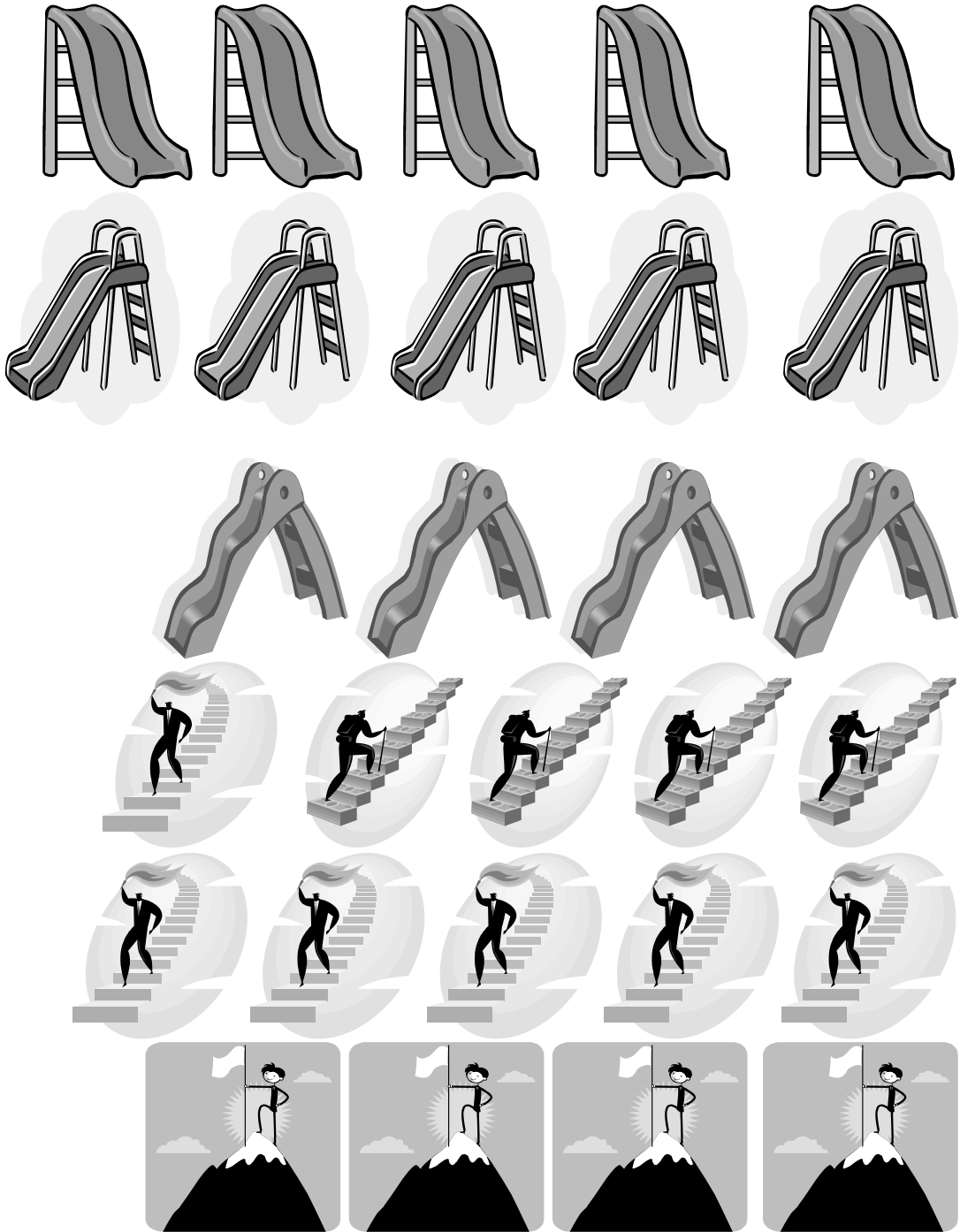
עקבות רגליים - סימנים להליכה בדרך

עקבות רגליים - סימנים להליכה בדרך

עליות וירידות בדרך

היגדים רגשיים- פרידה :

אני שמח שהשנה הסתיימה כי.....

אני עצוב שהשנה הסתיימה כי.....

הכי ריגש אותי השנה.....

הכי קשה לי עם סיום השנה.....

היה לי טוב השנה.....

שימח אותי במהלך השנה.....

החוויה הכי נעימה לי השנה.....

הפעילות הכי מעניינת שעשינו השנה.....

אתגעגע ל.....

אכזבה שהייתה לי השנה

השנה הצלחתי ב.....

מטרה שהצלחתי להשיג.....

השנה התקדמתי ב.....

הדבר הכי חשוב שלמדתי על עצמי הוא.....

אני אזכור מהשנה בעיקר.....

היה חסר לי השנה.....

דבר עצוב שקרה השנה.....

אני מקווה שבשנה הבאה.....

בכלל לא איכפת לי ש.....

למדתי שאני יכול לכווס

למדי שאני יכול להראות שאני כועס.....

למדתי שאני מצליח כשאני עובד.....

למדתי לשמור על כללי המשחק.....

למדתי שאני יכול לשמור על כללי המשחק.....

כשאני מפסיד במשחק אני מרגיש.....

אני מסוגל ליהנות מהמשחק גם אם אני מפסיד.

אני לומד הכי טוב כשאני משתמש ב.....

חלק ב: 'כל סוף הוא התחלה של משהו חדש'

הכינה: חנית בן שושן

תוכנית שח"ף הינה תוכנית שנתית, הפועלת במקביל לביה"ס והגנים- כלומר במשך שנת הלימודים. כמו בכל שנה, חודש יוני הינו הזמן לפרידות. תהליך הפרידה, כיצד הוא מתבצע והעיתוי שלו, חשובים מאוד בהיבט ההשפעה שהתהליך ישאיר על הילד והחוויה שהיא תיצור אצלו. זוהי תקופה לא פשוטה לילדים שכן הם נפרדים גם מביה"ס, מהמורים ומחבריהם לספסל הלימודים. אל לנו לשכוח כי חלק מהילדים בתוכנית חווים חיי חברה רק בין כתלי ביה"ס ובפעילות עם החונך, והתקופה הנ"ל משמעה כניסה לתקופה של בידוד חברתי- הרגשה שיכולה להקשות על תהליך הפרידה. למרות כל הנאמר, יש לזכור כי הילדים חווים את הפרידות ה"שגרתיות" כל שנה, ואף רובם כבר חוו בעבר גם את הפרידה מהחונך. ע"מ שהפרידה תשאיר חוויה לא טראומטית (וננסה שאף אולי נעימה), יש לעשותה בשלבים, בצורה הדרגתית ובנימה חיובית ככל הניתן. כלי חשוב להשגת הנימה החיובית הינו העבודה ע"פ האימרה כי "כל סוף הינו התחלה של משהו חדש", ויש לבסס את העבודה עם הילד בחודש האחרון ברוח נימה זו.

דרכי עבודה כלליים:

- יש לדבר עם החניך בהזדמנויות שונות ובהקשרים שונים על הפרידה הצפויה:
  - בשיחה ישירה (בהתאם לאופי הילד)
  - בצורה עקיפה- לדבר על סיום הלימודים: לשים לב כי מדברים על הצדדים החיוביים (חופש גדול, אין שיעורים, לא צריך לקום מוקדם בבוקר, בשנה הבאה עולים לכיתה גבוהה יותר)
  - לדבר יחד על תוכניות החניך בקיץ- לתת לו רעיונות (רצוי להשחיל שם גם קצת חזרות על חומר לימודי ומשחקים לימודיים)
- לעסוק בפעילויות הקשורות בפרידה:
  - לקרוא סיפורים העוסקים בפרידות
  - לשחק משחקים ולהתייחס לסופם
  - להכין משחקים שהחניך יוכל לשחק לבדו בקיץ (משחקי חשבון עם כרטיסיות, אוצר מילים בעברית / אנגלית / ערבית)
  - להעביר פעילות הקשונה למחזוריות בטבע, עונות השנה
  - ללמד את הילד את לוח השנה והחודשים ומשם להסביר ולהראות לו מתי מסתיימת שנת

הלימודים,

והחונכות, ומתי הם אמורים להתחדש.

- לא להבטיח לילד הבטחות משום סוג: לא לגבי התוכנית בשנה הבאה ולא לגבי מערכת היחסים שלכם בקיץ ו/או בשנה הבאה.
- לתכנן פעילות סיום מהנה שתשאיר לכם טעם טוב וחוויה נעימה (הצעות בהמשך).

לאחר תחילת תהליך הפרידה, יתכנו תגובות שונות מצד הילד. אנא זיכרו להתאזר בסבלנות, לא לפספס מפגשים ולהיות קשובים לילד. בכל מקרה בו תגובת הילד קיצונית לטעמכם, צרו קשר עם דורית או עם מוזנה וחנית ודווחו. חונכים יקרים- זיכרו גם כי תקופה זו, בשל היותה קשה לחניך, לא בהכרח מאפיינת את היחסים שלכם איתו ולכן נסו לא לקחת את המתרחש באופן אישי, וכי סביר כי עשיתם עבודה טובה עם הילד ולכן הפרידה קשה לו.

התנהגויות ודרכי התמודדות:

❖ הכחשה – תכנון תוכניות לא מציאותיות, מסרב לדבר על הנושא.

דרכי התמודדות:

- לעסוק באופן הדרגתי בנושא הפרידה המתקרבת.
- הכנה לפרידה – ציון נקודות בדרך עד יום הפרידה כדי להזכיר זאת בדרכים שונות ולא לאפשר התעלמות.

❖ תלות – תובענות, דרישה לתשומת לב מוגברת, הצמדות פיסית, הענקת מתנות, צורך בפיצוי.

דרכי התמודדות:

- שיחה עם הילד על הפרידה הקרבה וסימון נקודות ציון בדרך.
- מתן חיזוקים לילד וחיזוק האמונה ביכולתו ובעובדה כי קבל כלים להתמודדות עצמאית.
- חזרה לחוויות הצלחה ממהלך השנה וציון ההתקדמות והשיפור שחלו.
- שיחה על האפשרות של עבודה עם מורה אחר או בלי מורה כלל והיכולת להצליח בכל מצב.

❖ נסיגה – רגרסיה בהישגים שהושגו עד כה כדי להדגיש את הצורך בהמצאות החונך.

דרכי התמודדות:

- חזרה לחוויות הצלחה ממהלך השנה וציון ההתקדמות והשיפור שחלו.
- לציין כי הסוף הקרוב וחבל לקלקל את ההישגים שהושגו עד כה.
- מתן חיזוקים לילד וחיזוק האמונה ביכולתו ובעובדה כי קבל כלים להתמודדות עצמאית.

❖ בריחה – העדרות ממפגשים, מבקש שיחזרו אחריו, צורך בשליטה בסיטואציה (הוא קובע אם ומתי נפרדים).

דרכי התמודדות:

- לא לוותר על קיום המפגשים גם אם הדבר מצריך חיזור אחרי הילד.
- עיסוק בצדדים החיוביים שבפרידה (שימוש באמצעים חוויתיים ומתן דוגמאות).

❖ כעס – הטחת האשמות בחונך, חיסול חשבונות, הפחתה בערך החונך.

דרכי התמודדות:

- מתן מקום להבעת רגשות של הילד. שיתוף הדדי ברגשות.

- מתן הסבר מדוע נפרדים ומה הצדדים החיוביים שבכך.
- חזרה לחוויות חיוביות משותפות שהיו לאורך השנה.
- לא להכנס לעימותים סביב הנושא הזה

הצעות לפעילויות סוף שנה

1. כתיבת מכתבי פרידה:

להכין יחד מעטפות, לכתוב ולקשט (יתכן והילד ירצה פרטיות כשהו כותב לכן הכינו את הכל למעט המכתב והיפגשו ל"פעם אחרונה" רק כדי להחליף מכתבים).
זוהי הזדמנות טובה ללמד את הילד לשלוח דואר- ואת המכתבים ניתן לשלוח יחד (חווית קבלת מכתב אישי בדואר סביר שתהיה חיובית).

2. הכנת אלבום תמונות.

חומרים:

- שמניות בריסטולים (ע"פ כמות התמונות הרצויות),
- צבעים, רצוי פנדה/ מים. במקרה של צבעי מים, ישלקחת בחשבות כי לציור יקח זמן להתייבש.
- סכין יפנית (זהירות רבה בסביבת הילדים)
- מחורר
- ניילון פס לבן (שמרדף)-תלוי בכמות התמונות
- מספריים
- עט
- עפרון
- דבק שקוף
- 2 עיגולי מתכת של מחזיק מפתחות- רצוי מהסוג הפחות טוב והפשוט.
- למי שרוצה- מדבקות צבעוניות- לקישוט
- כמובן-תמונות

מהלך העבודה:

- על השמיניות- מציירים ציורים (ציורים משוגעים ולא קשורים לכלום, עם הרבה צבעים, יוצאים הכי יפה בסוף) לא לשכוח להכין שמינייה אחת לכריכה.
האלבום יוצא טוב יותר כאשר האוריינטציה שלו הינה במאונך.
- יש לחשוב היכן ממקמים את המונות על הצד הצבוע (שימו לב שהצבע יבש)
- במקרה של תמונות רגילות- מסמנים 4 פסים אלכסוניים לא ארוכים (3 ס"מ בערך), בצורה שתיצור צורה הדומה למלבן, עם עפרון, וחתכו את הקו עם סכין יפנית – לתוך החיתוכים יכנסו קצוות התמונה.
(הצורה המתקבלת דומה למלבן שחתכו לו אוזני חמור בקצוות).
- * שימו לב האם התמונה הרצויה הינה במאונך או במאונך.
- במקרה של תמונות מודפסות- פשוט מדביקים את התמונות במקומות הרצויים.
- אגדו את כל השמניות המוכנות וחוררו באחד מהצדדים.

שח"ף ירושלים.תשס"ח

- חתכו את הניילון פס- לבן לאורכו, הורידו את הפס והפרידו את שני חלקיו לגמרי כך שתישארו עם שני מלבנים של ניילון בגודל של A4, ללא הפס הלבן.
- סמנו על הניילונים את מיקום החור וחתכו חור במקום המתאים (אין צורך בחור גדול).
- הדרך הפשוטה לעשות כך הינה לקפל את הניילון על חצי העיגול שסומן לגזור חצי עיגול.
- שמים ניילון מחורר בין כל 2 שמיניות לשמירה העל התמונות והציורים.
- מאגדים הכל ומכניסים את עיגולי המתכת של מחזיק המפתחות בחורים שיצרנו כך שנוצר לנו אלבום עם כריכת ספירלה (למי שרוצה ניתן לשים כמה עיגולים שרוצים – תלוי בחורים שנחורר).
- הכניסו את קצוות התמונות בעדינות לחורים המיועדים לכך.
- ניתן לכתוב ליד התמונה הערות והקדשות

3. הכנת לוח שנה מעוצב- לקיץ.

חומרים:

- לוח שנה שולחני ישן או של השנה (רצוי)
- דפים צבעוניים
- למי שרוצה- מדבקות צבעוניות-לקישוט
- תמונות (לא חובה)
- צבעים
- דבק שקוף
- מספריים

מהלך העבודה:

- את הדפים הלא רלוונטים בלוח אנו מכסים בדפים צבעוניים.
- את הדפים הרלוונטים (חודשי הקיץ במקרה של לוח מעודכן לשנה הנוכחית) ניתן להשאיר חשופים, או מקושטים ולהסביר לילד מה משמעותם.
- בדפים הצבעוניים שהדבקנו ניתן להכין על העולה על רוחנו:
  - א. ניתן לכתוב הקדשות, לספר חוויות מהחונכות ולהדביק תמונות
  - ב. ניתן לתת לכל דף יום מימות השבוע, לקשט יחד, ולכתוב לילד הערות קטנות כמו "שיהיה יום טוב היום" או "לא לשכוח ל...", בדיחות, סיפורים.....
  - להסביר לילד שיהפוך דף בלוח ע"פ היום בשבוע.
  - ג. ניתן לגזור את עמודי הלוח ל- 2 חלקים (באותו מקום בכל העמודים), ולמספר אותם בגדול
- מ- 1 עד 9.
- כשתשחקו עם צירופי המספרים תקבלו את התאריך של היום המבוקש.
- בשאר הדפים ניתן לכתוב, לקשט ולהדביק תמונות.

4. הכנת "פוף" פרידה / כריות.

חומרים:

- ציפה של שמיכה/ כריות שלא צריכים (רצוי צבע חלק/ בהיר)
- מילוי של גריסה (ניתן להשיג מחנית)

שח"ף ירושלים.תשס"ח

- טושים עבים ודקים
- צבעי טוליפ- לא חובה
- שאריות של בד- לא חובה
- חוט ומחט (חוט חזק)
- מספריים

מהלך העבודה:

- במקרה של פוף- מחליטים באיזה גודל צריך להיות הבד (ע"פ כמות המילוי שיש) ולגזור אותו בהתאם. שימו לב לצורת החיתוך- אתם רוצים לקבל בסוף מעין "שק" הניתן למילוי.
- מחליטים איך רוצים לקשט את הפוף או הכרית: עם כיתובים בטושים, עם תפירה של שאריות בד בצורות שונות ועם הקדשות עליהם, קישוט בצבעי טוליפ...
  - מקשטים איך שהוחלט.
  - במקרה של תפירת שאריות בד-ניתן לגזור בצורת שונות, לכתוב בפנים ולתפור.
  - הצעה: אל תתפרו עד הסוף, כשנשאר כרבע לסיום התפירה, הכניסו פנימה קצת גריסה (חתכו אותה קודם עם המספריים לחתיכות קטנות) לקבלת נפח ולתפור עד סגירה.
  - בסיום הקישוט- ממלאים את ה"שק" שנוצר בגריסה.
  - ניתן לבצע תיקוני גזירה במקרה שנותר הרבה מקום פנוי בשק.
  - לתפור חזק את הפתח.
  - לא לפחד אם יש מקום פנוי סביר (כזה שמאפשר לכם לתפור בצורה נוחה את החלק הפתוח) משום שזה תקין-כך ניתן יהיה "לשקוע" בפוף.
- 5. ריבוע קרמיקה מקושט עם הקדשה

חומרים:

- ריבוע קרמיקה (ניתן להשיג אצל חנית)
- טושים צבעוניים עבים ודקים
- צבעי טוליפ (לא חובה)
- משולש מתכת קטן המשמש לתליית תמונות (ניתן להשיג אצל חנית)
- דבק מגע / 3 שניות – שימו לב בסביבת הילדים.

מהלך העבודה:

- מקשטים את הריבוע איך שרוצים
- מדביקים מאחור את משולש התלייה- בזהירות עם הדבק.
- כשהדבק התייבש בוודאות בודקים האם המשולש מודבק חזק

בכל שאלה ורעיונות נוספים- ניתן לפנות אל חנית בפלאפון: 050-7257171 או במייל
Hanitbs@gmail.com

בהצלחה והרבה הנאה!